

Raadsbrief

Datum 26 mei 2026

Onderwerp Schriftelijke vragen FvD
Versienummer 2

Portefeuillehouder Peter Snijders

Samenvatting

De fractie van Forum voor Democratie heeft, in het kader van het schriftelijk overleg over raadsbrieven, enkele vragen gesteld over de Acut-inzetbare spoed noodopvang in hotel Lumen. Met voorliggende raadsbrief worden deze vragen van een antwoord voorzien.

Bijlagen

Bijlage 1 – Bijlage 1 – Schriftelijke vragen Forum voor Democratie

Openbaarheid

Openbaar

Geheim

Datum

26 mei 2026

Inleiding

De fractie van Forum voor Democratie heeft, in het kader van het schriftelijk overleg over raadsbrieven, enkele vragen gesteld over de acuut-inzetbare spoed noodopvang in hotel Lumen. Met voorliggende raadsbrief worden deze vragen van een antwoord voorzien

Kernboodschap

1. De (loco-)burgemeester heeft ingestemd met het realiseren van acuut-inzetbare spoed noodopvang op verzoek van de minister. Dit is voor de duur van 2 maanden. Wie beslist er na deze termijn over het eventuele vervolg hiervan?

In deze situatie is door de (loco-)burgemeester besloten in te stemmen met de acuut-inzetbare spoed noodopvang voor de duur van twee maanden. Als er een nieuwe beslissing over het vervolg dient te worden gemaakt zal dit, afhankelijk van de situatie, worden gedaan door de burgemeester en/of het college.

2. Ons is gezegd dat deze mensen zullen doorstromen binnen twee maanden. Is dat naar andere steden of worden zij in Zwolle gehuisvest? In het laatste geval, krijgen ze dan voorrang op de inwoners van Zwolle waarmee de wachttijd nog verder wordt opgerekt?

Deze mensen zijn niet specifiek gekoppeld aan Zwolle en zullen doorstromen naar andere gemeenten.

3. Welke concrete bovengrens hanteert het college voor het aantal toekomstige acuut-inzetbare noodopvangplekken in Zwolle?

Dit is afhankelijk van de ruimte beschikbaar voor dergelijke vraagstukken, een concrete bovengrens is er daarom niet. Momenteel zijn er 30 bedden beschikbaar voor deze doelgroep.

4. In hoeverre is er nog sprake van lokaal beleid als de gemeente uitvoering geeft aan landelijke spoedopdrachten?

De gemeente heeft besloten gehoor te geven aan een landelijke spoedopdracht. Vervolgens zijn, in afstemming met het COA, de kaders door Zwolle verder uitgewerkt. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan de maximale duur van de opvang en de grootte van de groep.

5. Het COA is alleen aanwezig tijdens kantooruren. Wie is er verantwoordelijk bij incidenten buiten die tijden: de gemeente of het COA? Wie neemt verantwoordelijkheid?

Buiten kantooruren is het COA ook bereikbaar voor vragen. Bij een incident zal waar nodig worden opgeschaald, bijvoorbeeld naar een hulpdienst. Er is daarnaast goed contact tussen de COA-begeleiding van de Meeuwenlaan en hotel Lumen. Indien nodig, kan het COA via die weg opschalen en verantwoordelijkheid nemen. Er zijn geen ernstige incidenten of klachten over overlast bij ons gemeld.

6. Is er een risicoanalyse gemaakt t.a.v. dit besluit? Of wordt dat nog gedaan?

Het COA heeft de risico's per doelgroep in beeld gebracht. Zij hebben toegelicht dat de groep mensen die momenteel in de acuut-inzetbare spoed noodopvang verblijft, nareizigers, een zelfredzame groep is waarmee zij weinig incidenten ervaren. Het college acht het op basis van deze informatie niet noodzakelijk om een aanvullende risicoanalyse te doen.

Datum 26 mei 2026

7. Wat zijn de totale kosten van deze opvang voor de gemeente, inclusief indirecte kosten zoals handhaving en ambtelijke inzet en de vlucht per vliegtuig naar ons land?

De gemeente maakt nagenoeg geen kosten voor deze opvang. De ambtelijke betrokkenheid is beperkt gebleven tot twee ambtenaren, die beiden een klein deel van hun uren hebben (ongeveer 10-15 uur totaal) besteed aan het mogelijk maken van de opvang zelf en het regelen van leerlingenvoer. Het leerlingenvervoer zal naar schatting ongeveer €781 kosten, de exacte kosten volgen nog. De kosten voor opvang liggen bij het COA, die hierover afspraken maakt met de eigenaar van de locatie waar de mensen worden opgevangen, in dit geval hotel Lumen. Er worden door de gemeente Zwolle geen verdere indirecte kosten gemaakt.

8. Deelt het college de opvatting dat Zwollenaren niet dienen op te draaien voor beleid dat primair een landelijke verantwoordelijkheid is?

De gemeente Zwolle is van mening dat zij haar bijdrage wil en moet leveren aan een landelijk vraagstuk. Daarnaast heeft de gemeente Zwolle een taakstelling waaraan we momenteel nog niet voldoen, en ook op dat vlak zetten we ons volop in.

9. Waar zijn de stukken, brieven of dergelijke waaruit de vraag blijkt van de minister dat hij een noodsituatie stelt en van de burgemeester ter plekke een antwoord afdwingt, zonder dat de raad hierin een stem kreeg?

De oproep van de minister is gedeeld in de raadsbrief.

10. Deelt het college de mening dat het feit dat de burgemeester gedwongen wordt zonder inspraak van de raad dit ter plekke te beslissen het vertrouwen van de inwoners van Zwolle in de overheid kan schaden?

De (loco-)burgemeester heeft gehoor gegeven aan een noodoproep. Dit is de bevoegdheid van de burgemeester. Hoewel de raad per brief is geïnformeerd en geen inspraak heeft gehad op dit onderwerp, is er wel aandacht geweest voor de inwoners van Zwolle. Daarom is er voorafgaand aan de opening van de opvang contact opgenomen met de ondernemers in de omgeving, mede via de ondernemersraad. Bij onvrede of overlast is de gemeente Zwolle voor de buurt goed bereikbaar. Er is hierover tot op heden nog geen contact opgenomen.

In de "Aanpak opgave vluchtelingen 2023–2027", die door de raad is vastgesteld, is daarnaast bepaald dat de gemeente verantwoordelijk blijft voor de opvang in de volledige keten van instroom, doorstroom en uitstroom van vluchtelingen en statushouders. Het college voert regie op de vraag naar opvang en huisvesting en weegt deze integraal af binnen door de raad vastgestelde kaders. Daarbij is expliciet opgenomen dat keuzes worden gemaakt met oog voor de draagkracht van inwoners en organisaties en dat dit vraagt om een continu gesprek met de stad. Het college handelt dus binnen deze door de raad vastgestelde uitgangspunten.

11. Hoe gaat het college voorkomen dat draagvlak verder afneemt bij toekomstige gelijksoortige besluiten?

Het college vindt het zeer belangrijk om de raad en haar inwoners mee te nemen bij besluiten rondom opvang. Het college wil daarom inzetten op het realiseren van langdurige duurzame opvanglocaties volgens de wettelijke taakstelling. Bij deze vorm van opvang is er meer ruimte om in te zetten op een volledig besluitvormingsproces en participatie vanuit de omgeving. Met het realiseren van langdurige

Datum 26 mei 2026

opvanglocaties hopen we dat vormen van acuut-inzetbare spoed noodopvang in de toekomst minder nodig zullen zijn.

12. Op basis waarvan stelt het college dat nareizigers “zelfstandig” zijn en minder begeleiding nodig hebben?

Dit stelt het college op basis van kennis en ervaring gedeeld door het COA. De praktijk wijst tot dusver hetzelfde uit, de groep nareizigers die momenteel in hotel Lumen verblijft, weet zich zelfstandig te verplaatsen en begrijpt waar zij hulp of begeleiding kunnen vragen wanneer zij dit nodig achten. Dit verloopt goed.

13. Is het college bereid deze aanname te herzien indien de praktijk anders uitwijst?

Tot nu toe zijn er nog geen signalen dat de praktijk anders uitwijst. Mocht dit wel het geval zijn, dan is het college bereid om samen met het COA te onderzoeken waarom het in het geval van de Zwolse opvang anders is verlopen dan in andere (acuut-inzetbare spoed noodopvang)locaties in het land.

14. Erkent het college dat deze crisis aanpak leidt tot een situatie waarin Zwolle feitelijk uitvoerder wordt van landelijke asieldruk, zonder duidelijke grenzen, zonder voldoende inspraak en met risico's voor draagvlak, kosten en veiligheid?

Het college denkt dat er, ondanks het een crisissituatie betreft, duidelijke grenzen zijn opgesteld en afgesproken met het COA, en dat er onder deze omstandigheden aandacht is besteed aan draagvlak, kosten en veiligheid, en dat dit binnen de met de raad gemaakte afspraken valt.

Openbaarheid

Deze raadsbrief en alle bijlagen zijn openbaar.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer